

Názov projektu: Rekonštrukcia I. budovy Slovenského národného múzea – Múzea v Martine, Múzea Andreja Kmeťa v Martine

Predmetný projekt je implementovaný v rámci Regionálneho operačného programu priority osi 3. Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu, opatrenie 3.1. Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov – intervencie do nehnuteľných kultúrnych pamiatok, oblasť podpory: 3.1a Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov – Intervencie do pamäťových a fondových inštitúcií. Projekt je financovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja a štátnym rozpočtom SR. Projekt bol podaný v roku 2009 a schválený v roku 2010. Následným verejným obstarávaním na dodávateľa rekonštrukčných prác bola vybratá firma Hornex a.s. Bratislava. Viac informácií nájdete na www.ropka.sk

- Miesto realizácie: Martin
- Celkové náklady: 1 825 711,90 €
- Poskytovateľ: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, v zastúpení Ministerstvo kultúry SR
- Prijímateľ: Ministerstvo kultúry SR, splnomocnené Slovenské národné múzeum
- Sídlo prijímateľa: Námestie SNP č. 33, 813 31 Bratislava

Cieľ projektu: Rekonštrukcia objektu I. budovy SNM (1906-1907) podľa projektu pozostáva z komplexnej rekonštrukcie historickej budovy múzea, asanácie súčasnej prístavby garáže a dielne a na jej mieste s výstavbou novej prístavby, ktorá rieši aj bezbariérový prístup do budovy. V rámci rekonštrukcie historickej budovy sa jedná o rekonštrukciu depozitárnych priestorov, sociálnych zariadení, výmenu vnútorných rozvodov inžinierskych sietí (elektroinštalácií, ústredného kúrenia, elektronickej požiarnej signalizácie, vzduchotechnických a zdravotnických inštalácií), výmenu výplní okenných a dverných otvorov, podláh a opravu vnútorných a vonkajších omietok.

Opis projektu: Rekonštrukciou historickej budovy sa odstránil havarijný stav interiérov (expozičné, kancelárske a hygienické priestory), vnútorných rozvodov inžinierskych sietí a predovšetkým došlo k skvalitneniu depozitárnych priestorov po kvalitatívnej (bezpečnosť) aj kvantitatívnej stránke. Reštaurátorskými zásahmi sa realizovala oprava vonkajšej a vnútornej omietky, štukových interiérových prvkov, architektonických prvkov vonkajšej fasády (rizality, štíty, rímsy, fasády okien atď.), okrasných mreží na oknách, nevyhnutné opravy odkvapových žľabov a rúr. Postavením novej prístavby sa rieši zväčšenie priestoru pre uloženie zbierkových predmetov, inštaláciou výťahu a prístupovou rampou bezbariérový vstup pre imobilných návštevníkov, ako aj zľahčený prístup pre potreby inštalácie výstav. Súčasťou prístavby je zabezpečené vlastné ústredné kúrenie a vzduchotechnická jednotka pre klimatizáciu depozitárnych priestorov v historickej budove múzea.

Hlavným prínosom rekonštrukčných zásahov je zväčšenie priestorovej kapacity depozitárov a ich skvalitnenie a rekonštrukcia a zmodernizovanie expozičných a výstavných miestností po technickej stránke, ktoré prispejú k vyššiemu komfortu pri prehliadkach expozícií a výstav návštevníkmi, ako aj vyššej ochrane vystavených zbierkových predmetov, ktorým v pôvodných podmienkach hrozilo poškodenie a znehodnotenie.

Aktivity projektu:

- vypracovanie projektovej dokumentácie
- verejné obstarávanie
- v rámci rekonštrukcie a modernizácie objektu sa jedná hlavne o rekonštrukčné a reštaurátorské práce na fasáde objektu, rekonštrukciu stavebných interiérov, komplexnú rekonštrukciu elektroinštalácie, zdravotníckej, vykurovania, vzduchotechniky, chladenia a klimatizácie, kamerového a elektrického zabezpečovacieho systému, rozšírenia a skvalitnenia depozitárnych priestorov.

Výstupy z projektu: Rekonštrukciou budovy múzea sa odstránil jej havarijný stav. Bola obnovená farebnosť fasády podľa pamiatkového výskumu, ako aj jej architektonických prvkov (rizality, štíty, rímsy, fasády okien atď.), ktoré prešli komplexnými reštaurátorskými zásahmi. Súčasťou reštaurátorských zásahov je aj oprava kovových mreží na oknách (odstránenie starých náterov, očistenie, nový náter). Z dôvodu netesnosti a celkového nevyhovujúceho stavu okenných otvorov (rámov) sa pristúpilo k ich komplexnej výmene za drevené okná, pričom bol dodržaný ich pôvodný historický vzhľad. Zároveň sa opravili a vymenili medené odtokové žľaby a rúry. Havarijný stav vstupného schodiska do budovy, ako aj frontálneho oplotenia bude realizovaný ich asanáciou a opätovným postavením. Záverečným riešením pri obnove fasády budovy bolo inštalovanie osvetlenia, ktoré má za cieľ zvýrazniť jednotlivé architektonické členenie architektonických prvkov múzea.

Rekonštrukciou starých priestorov a dostavbou nových sa zvýši priestorová kapacita depozitárov, pričom tento trend má za cieľ reflektovať zbierkotvornú činnosť múzea a možnosti uloženia predmetov získaných v budúcnosti. Realizáciou vlastnej vzduchotechnickej jednotky sa zabezpečili kvalitné klimatické podmienky pre uchovanie zbierkových predmetov. Rekonštrukcia expozičných a výstavných priestorov prispeje ku komfortu pri prehliadkach následne pripravovaných expozícií a výstav návštevníkmi, ako aj vyššej ochrane vystavených zbierkových predmetov. Stavebnými úpravami pôvodných kancelárskych priestorov sa efektívnejšie využil priestor pre skvalitnenie práce odborných pracovníkov (kancelárie, laboratórna a študijná miestnosť).

Vybudovaním prístavby, inštaláciou výtahu a prístupovej rampy sa rieši vstup pre imobilných návštevníkov, ako aj únikové schodisko pre potreby zamestnancov a návštevníkov múzea a zľahčený prístup pre potreby inštalácie výstav.

Začiatok realizácie: 30. 4. 2012 (odovzdanie staveniska)

Ukončenie realizácie: 31.12.2013

Typ projektu: Investičný

Fáza realizácie: Ukončený

V súčasnom období múzeum zabezpečuje prípravu novej prírodovednej expozície „Príroda Turca“ a expozície „Kmetianum“, ktoré budú situované v priestoroch prízemného podlažia historickej budovy.

Súčasný stav: V monitorovacom období bola udržateľnosť projektu zabezpečená finančnými prostriedkami z dotácie zo štátneho rozpočtu a čiastočne z vlastných výnosov zo vstupného. V sledovanom období múzeum zabezpečovalo plné prevádzkovanie novootvorených expozícií na prízemí objektu a tiež celoročný výstavný program vo výstavných priestoroch na poschodí objektu.

Po sprístupnení nových expozícií od apríla 2017 múzeum organizačne, odborne a realizačne zabezpečovalo nasledovné výstavy a iné prezentačno-vzdelávacie podujatia pre návštevníkov:

V termíne 06. jún – 20. august 2017 bola verejnosti sprístupnená autorská výstava „Lietava – ožívajúci hrad“ pripravená v spolupráci so Združením na záchranu Lietavského hradu, Archeologickým ústavom SAV v Nitre a Múzeom v Kežmarku. Výstavy sa za uvedené obdobie zúčastnilo celkovo 3203 návštevníkov.

V termíne 21. 11. 2017 – 25. 04. 2018 bola verejnosti sprístupnená prevzatá výstava „Magický svet kociek“, na ktorej bola prezentovaná populárna stavebnica LEGO. Súčasťou výstavy bolo 5 súťaží pre detských návštevníkov. Výstavy sa za uvedené obdobie zúčastnilo celkovo 12 520 návštevníkov.

Dňa 20.05. 2017 sa MAK zapojilo do celoeurópskeho projektu Noc múzeí a galérií. Prehliadky múzea sa počas tohto podujatia vystriedalo 536 návštevníkov. Tradične odborní pracovníci MAK pripravili detský denný tábor malých prírodovedcov (17. – 21. 07. 2017), na ktorom sa zúčastnilo 36 detí predškolského veku.

Celková návštevnosť múzea za sledované obdobie od 01.05.2017 do 30.04.2018 bola 21.014 návštevníkov a výnosy zo vstupného boli vo výške 16.926 €.

Po otvorení nových expozícií sa múzeum začalo intenzívnejšie zaoberať aj vlastnou vedecko-výskumnou a odbornou činnosťou. V rámci odbornej činnosti sa po ukončení realizácie novej expozície opätovne začali vo väčšej miere riešiť vedeckovýskumné úlohy, ktoré boli pre potreby prípravy nových expozícií čiastočne utlmené. K 31. 05. 2017 boli na pracovisku riešené 4 vedecko-výskumné úlohy (Monitoring abiotických zložiek prírody stredného Slovenska s prihliadnutím na oblasť regiónu Turiec, riešiteľ Mgr. A. Bendík, PhD.; Flóra Lúčanskej Malej Fatry (najmä jej mezozoickej časti), Žiaru a ostatných osobitne nechránených území Turca, II. etapa, riešiteľ Mgr. Stanislav Očka, VVÚ ukončená Záverečnou správou; Bentická entomofauna prítokov Turca a vplyv mikrohabitatu a krajiny na distribúciu vybraných skupín makrozoobentosu, riešiteľ: RNDr. Matej Žiak, PhD., VVÚ ukončená Záverečnou správou; Význam rozptýlenej a líniovej zelene pre faunu poľnohospodárskej krajiny severnej časti Turčianskej kotliny, riešiteľ RNDr. Boris Astaloš), ktorých výsledky boli prezentované v rámci prednášok na odborných konferenciách v rámci publikačnej činnosti. Na zasadnutí Vedeckej rady Slovenského národného múzea pre prírodné vedy, ktoré sa konala 19. apríla 2018 boli prijaté nové vedecko-výskumné úlohy, a to Flóra nelesnej vegetácie Lúčanskej Malej Fatry, Žiaru a ostatných osobitne nechránených území Turca – 3. etapa.